

Fragmentvertaling: geselecteerd aantal gedichten van Menno Wigman (uit *Verzamelde gedichten*)

Vertaald (naar het Turks) door: Mustafa Özen

Geselecteerde gedichten zijn afkomstig uit de bundels *'s Zomers stinken alle steden* (1997) en *Zwart als kaviaar* (2001):

's Zomers stinken alle steden

- Aftocht
- Bijna dertig
- Petite mort
- Figuranten
- Trage cirkels
- Laatste dagen van december

Zwart als kaviaar

- Misverstand
- Een huid
- Leerplicht
- Het lijden van de jonge W.
- Burger King
- Nu ik

Yazları tüm şehirler kötü kokar (1997)

Geri çekilme

Sıcaklar iştahımı kesti.

Kendimden bezgin oturmuş,
özbenliğimin derinlerini tütsüleyip
yeşil kükürt bulutları üflüyorum
tanrılarımın gözlerinin içine.

O kadar bezgin. O kadar âciz

koruyorum metanetimi metal sıcaklığında
günler ile cüzzamlı uyku arasında.

Ve sigara içip ciğerlerimi dinliyor,
yatıyor, bekliyorum ve istenmeden manasız yaz
gecelerinin sarhoş nasihatini dinliyorum,
kör sargılar gibi üzerimden kayıp
giden algılar, hiç acıkmadan
sıcaktan bozulan
bir ses.

Temmuz. Ağustos. Çalkantı. İstimna.

Bekliyorum ve zaman öldürmek için
yavaşça son dürtülerimi tütsülüyorum.

Neredeyse otuz

Hayır, o temmuz kesinlikle

devrim getirmedi yatağıma. Yaz kendini
verdi vermesine ama sanki artık çok geçti
yeni bir tutkuya yakalanmak için.

Bu yüzden şehvet sürüsünden

gizlenip güle oynaya işbirliği yaptım
uykuyla. Neredeyse otuz, diye düşündüm,
yine de biraz netleşti sanki. Ve parkların
çiçeklere boğuluşuna, sıcakların
gökten inişine tanık oldum,

sürünün başka bir kanın peşine düşüp

yeni bir yaşam hevesine sarkıntılığa
yeltenişine. Ve ben vazgeçtim.

Uyuyakaldı devrim yatağımda.

Unuttu daha şimdiden yaşamayı.

Petite mort¹

Sen. Sen günlerdir ışık saçıyorsun
odamda ve bir türlü uyku
tutmuyor. Yatağımızın yüksek
adası – lavanta, lavanta –
bir ortaçağ baharında yüzüyor,
kokuları zevkten ateş basıyor.

Birlikte avlanırken öğreniyoruz
birbirimizin içinde ölmeyi,
zamanım yetmiyor. Sen,
sen dilimin altında dans edip
çağıldamayı, akmayı öğretiyorsun bana,

yağmayı ve tam tekmil olmayı,
daha ne kadar? Daha ne kadar
solurum ben senin adını?

¹ Fransızca "küçük ölüm" anlamına gelen ve orgazmı ifade etmek için kullanılan metafor.

Figüranlar

...yabancılaşıyor gördüğüm her şey

Vasalis

Saat sekiz. Ekranda beliren
haberler dünyayı kana ve kayıtsızlığa
buluyor. Karanlık sıvazlıyor
evlerin ahmak alınlarını,
şeyler hareketsiz uyuyorlar isimlerinde.

Bak, karşı komşular figüranlık yapıyor
otuz yoğun nüfuslu ağın parlak ışığıyla
aydınlattığı akvaryumlarda. İsimler, veriler,
diller, kıtalar, çocuk bezlerinin ruhsuz
fon müziği, aşk ve reklam, o kadar çok
ve tahrip olmuş bir yüzyılın soğuk
kalabalığından başka bir şey değil.

Duvarlar bakma alışkanlığını neredeyse bıraktı.
Akşam kendi ölümünü ölüyor.
Son anda her şeyin nasıl acı çektiğini görüyorum,
insanların çokluğundan bezgin,
kaybedilmiş yalnızlıklarından.

Yavaş daireler

Seni nasıl yanılttığım
elimde yazıyordu.
Sana dokunan bu el
kadınları içirip sarhoş etti,
fırtınaya, doruğa ulaşabilmek için
sahte vaatlerle baştan çıkardı.
Fakat ah, kimdin sen,
o kaybolan aylar
yanımda yatan, boş
kalbime gülüp geçerken ben?
Ve uyuduğunda bir başkasının
çıktığını görürdüm uykundan,
ben kendim olarak kaldım, hâlâ tek başımayım.
Bir banyo süzgeci. Birkaç pubik kıl.
Tutamlar çıplak buharlaşıyor
yavaş daireler çizerek üzerimden.
Nasıl geldiğin, nasıl gelmediğin,
içinde nasıl kaybolduğum

Aralık'ın son günleri

Havai fişekler ile hüzünden bir
sisin içinde boşa harcarız günleri.
Sahte dileklerin, çalkantılı
mektupların zamanıdır, yılın
en sonuncuları. Hassas aylar
nasıl su yüzüne çıkar, günler nasıl,
ilk kez yine, sayılır.

Yani eski sevgililer telefon eder,
bize şimdiden en içten dileklerini iletip
başlıklar anlatmaya ihtiyatsız baharları
ve yedi bin keyifle içilmiş
sigaradan bir dağın korkunç
görüntüsünü – yine bir yıl kül içinde.

Aralık: pişmanlık ve ümitsizlik,
içki ya da insanoğluyla bertaraf olmayan
bir korku boşluğu. Hani nerede
o saymayı evcilleştiren havai fişek,
yılın yine de bir zorunluluk
içerdiğini söyleyen ses?

Havyar gibi siyah (2001)

Yanlılık

Bu hüzünlü bir şiir olacak. Pek iyi bilmiyorum
neden bu sırrı açığa vuruyorum, ama yaklaşık bir
üç aydır gitgide daha fazla inanır oldum şiirin
insanları sevme tarzı olmadığına. Daha ziyade bir hastalık,
bir avuç ümitsiz ahmakla paylaştığımız,

başkalarının özellikle canını sıkan açığöz bir şikâyet
ve geceleri – hiçbir *cerrahiliği* olmayan.
Oda oda olarak kalır, yataksa yatak.
Şiir bana hayatı zehir etti ve eskiden daha iyi
bilmeme rağmen hiçbir şey tasavvur etmiyorum

bu matbu metin yığınıyla altmış dört okuyucuya
eziyet verdiğimde, ya da daha da kötüsü, iki ağacı yere serdiğimde.

Bir ten

Daha derinlerine indi geçmişinin
ünlü eğlencelerinin, yabancı yatakların
ve aşık telefon konuşmalarının – daha derin –
tüm o düşüncesizce tütürülmüş yıllar ve
pudralanmış sefahatler – daha derin,
bir insanın bakabileceğinden daha derin
baktı hayatının akışının soğuk demirine.

Ama hiçbir şey göremedi. Sadece iki beden
bir ismi iletmesi dışında kutlanacak bir şeyin
olmadığı bir arka odanın ince ışığını,
sadece son kalıntılarını canı sikkın
fırından kazıyarak çıkaran iki sert eli.

Arasında eğlenceler, sesler, korkular, duman.
Ve de bir yunusun, çok tiz, seslenişi.
Yıldızpatı. Çadır bezi. Bir ten. Talih.

Eđitim zorunluluđu

Nefret değil, hayır, nefret olamazdı.

Ama bu arada hayatımızın en iyi yıllarını
talep ettiler ve bizse onların derslerini inatla

ve kayıtsızca iç çekerek geçirdik,
kimse onun burada ne yaptığını bilmiyordu.
Ama nefret, bunun için fazla savunmasızdılar

ve geceleri uykularımızı kaçırın soruları
anlayamayacak kadar da aptal. Ve cesurca
ölu arkadaşlarıyla sohbete devam etmelerine rağmen

hiç büyümediler. Ama biz büyüdük. Saçlarımıza
her geçen hafta daha fazla yalan sürdük,
düşüncelerimizde pergelleri dudaklarına geçirdik,

defterlerimize savaş çığlıkları karaladık.

Ama nefret, hayır, nefret olamazdı.

Direnişimiz o kadar basit, o kadar şeffaftı ki

o hoşnutsuzluk bile sanki daha önceden söylenmişti.

Genç W.'nin ıstırabı

Onu Wetzlar'da bir kafede,
soluk bir marketin karşısında
otururken görmüştüm, üzerinde
sarı bir pantolon ve de mavi renkli
bir şey vardı, gözleri hatırımda kalmamış.
Bir süre sonra bir taksiye gidip
kaybedilmiş bir davadan bahsetti
ve ardından bir trene yetişmesi
gerektiğini tısladı. Amsterdam'a
kaçıp on üç gün bir kenevir
penceresinden bakıp durdu,
gerisini içki ve koka taneleri halletti.
Hayır, bir veda mektubu
çıkmadı felçli ellerinden
ve 143. sayfadaki silah sesi de
duyulmadı. Bugünlerde artık
bir ağız yüzünden mahvolunmuyor,
kimse bir gelin için canını vermiyor.
Yalnızca karanlık bastığında,
o sert tüylerin altındaki uçurum.

Burger King

Bir zamanlar buranın yukarısında durur,
Bloem ile Proust'u ağızımdan düşürmezdim, ama artık
hiçbir şey demiyorum. Ne anlamı var ki
dişleri olmayan bir dilde düşünmenin?
Tek başımayım. Kelimelerim tanrıya gitti.

Ayaklarımı sürüyerek sokağın okuma salonundan geçip
Burger King'e şöyle bir göz atıyorum,
öylesine, çünkü hayattayım, çünkü umutsuzca
basit bir şeyler atıştırıp birazdan kendiliğimden çıkacağım.
– Bu ümitsizlik bizim Valhalla'mızsa,

burada gerçek hayat yazıyorsa,
bana hava hoş, göreceğimi gördüm ben. Bu hikâyede
kendinle ödüyorsun, hüznü bile değil,
daha ziyade bu kadar alçak ve çirkin olan her şeyin
bu kadar güçlü ve sağlam durmasından hayrete düşmüş.

Şimdi ben

Kaç kitap okumalı, kaç kalp
kırmalıydım keyifle ve sapıkça ruhumu
kurtaracak ışığı görebilmek için?

Ellerimin ne yaptığını kendi gözlerimle gördüm
ve istediğim kadar pişmanlığımı mürekkeple musallat olayım:
İki defa ağıt isteyen tek bir kul dahi yok.

Yazın beş ay penceremin önünde pinekliyorum.
Kalbimi boyuyor, olabildiğince yaşıyorum.
Ve sonbahar yaklaşıyor: ¡No pasarán!²

² “Geçit yok!” anlamına gelen İspanyolca slogan.